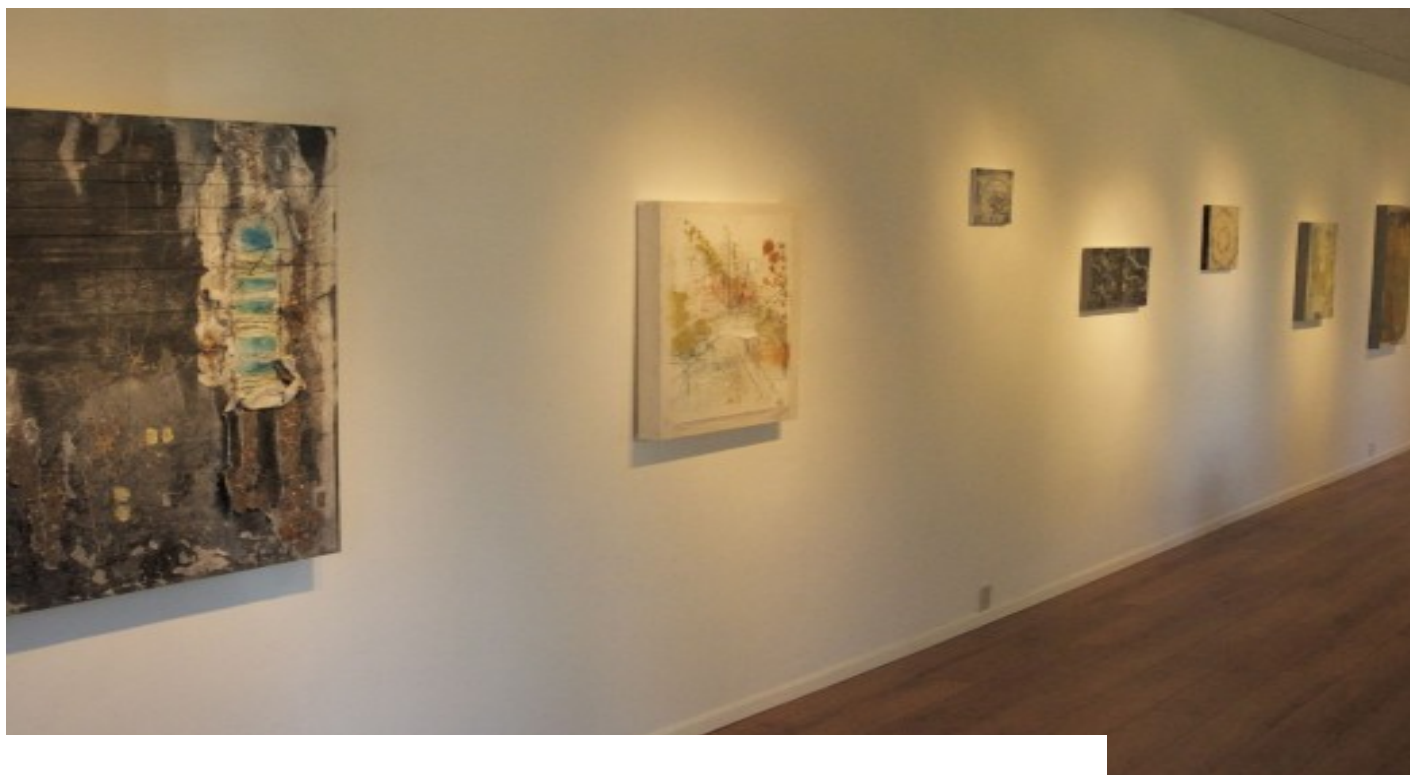


Heerenveense Courant



Recensie: Kunstenaar Sjoukje Iedema kijkt onder maaiveld

Expositie “micro organismen”, tekeningen en schilderijen van Sjoukje Iedema bij Kunsthuis LOOF, Gorredijksterweg 73 in Jubbega. Tot en met 17 mei.

Kunstenaar Sjoukje Iedema onderzoekt in haar werken het wezen der dingen. Daartoe snijdt ze huiden open en aan flarden. Woelt ze onder vellen en krabt achter vachten.

Met een penseel als pincet legt ze een onderhuidse wereld bloot. Wat ogenschijnlijk onzichtbaar blijft haalt zij naar boven. Ze zit daarmee niet dicht op de huid, maar er net onder. Ongrijpbare streptokokken en stafylokokken, bacillen, spirillen en straalzwammen oplichtend. Werkend op ooghoogte van het binnenste der dingen en het innerlijk van de zaken.

Niet om te ontdekken hoe het leven is gelaten, maar waar het ooit is begonnen eens. De meest abstracte werken tonen de basis van ons bestaan, de oorsprong van het wezen. Naast deze analyse van het leven licht Iedema de materie door om er de werken in op te werken.

Ze legt zich niet toe op het figuurlijke geheel van de compositie, maar bekijkt het koffiedik op de bodem van het kopje. Daar beweegt zich de oorsprong van het stilleven. Het is deze uitvergroting die natuurlijk al een kunststukje is. Want is het niet zo dat de kunstenaar het onzichtbare zichtbaar maakt. Dat wat er voor de eerste penseelstreek niet lijkt te zijn door de kunst beeld krijgt.

De ware kunst maakt van niets iets of geeft beeld aan het gevoel. Richt de aandacht naar het ongeziene, op datgene wat niet is opgemerkt.

Iedema leert beter kijken en voert ons mee in die onbekende verborgen aanwezige wereld. Het kleine universum beneden de zeespiegel of onder het maaiveld. Dan blijken dat bovengrondse zaken meest eenzelfde vorm hebben in vergelijking met ondergrondse tegenpolen. Het uiterlijk dat zich spiegelt aan de gestalte van de oorsprong. Het embryo dat al een wezen op microformaat is. Biologisch kunstenaar Sjoukje Iedema is een kunstig bioloog door onaardse vormen in te kleuren met wezensvreemde tinten. Telkens past het, zoals alles in de natuur natuurlijk klopt. Want niets is er zonder meer of simpelweg.

Hoogtepunt in de expositie bij Kunsthuis LOOF is compositie nummer 12 dat zonder titel gaat. Feitelijk komen alle ontdekkingen in deze vormgeving samen en exploderen in een kleurige ontknoping. De kunstenaar lijkt hier op het hoogtepunt van haar kunnen, want is vooral en meer sprekend in het ruige abstracte werk dan de fijne belijning en vlakverdeling. Dit werk blijft integreren – het laat niet los, houdt de aandacht vast en magnetiseert; de ogen trekken ernaar terug.

Daarop heeft nummer 14, waarin de beeltenis zich naar buiten werkt, een woordloze schoonheid. De radiolaria, de halobacterium en hymenogorgia staan daarbij in de schaduw. Mooi als ontdekkingsreis, maar de bestemming is vele malen mooier.

Jurjen K. van der Hoek
